

Porvoon Puistokadun taideohjelman hyväksyminen

Elinvoimalautakunta 22.04.2024 § 30
430/12.03.01/2024

Valmistelu ja lisätiedot
kulttuuripalvelupäällikkö Susann Hartman, kaavoittaja Pekka
Mikkola, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon puistokadusta muodostuu tulevina vuosina uusi sisääntuloväylä Porvooseen. Kaupungin tavoitteena on kehittää Porvoon puistokatua ja sen ympäristöä kaupunkimaisena ja korkealaatuisena kävelyn ja pyöräilyn kaupunkiympäristönä, jossa myös ajoneuvoliikenne on sujuvaa. Lisäksi tavoitellaan laadukkaita ja laajoja viheryhteyksiä niin asukkaiden, vesienhallinnan kuin luonnon kannalta.

Porvoon puistokadun toteutus tähtää elämykselliseen ja kiinnostavaan ympäristöön ja tähän tavoitteeseen vastaa osaltaan laadukas taide, joka nivoutuu kiinteästi osaksi Porvoon puistokadun rakentamista. Taidehankinnat tukevat alueen korkealuokkaisen rakentamisen periaatetta, luovat identiteettiä alueelle ja rikastuttavat kaupunkikuvaa. Porvoon puistokadun toteutus on yksi kaupungin kärkihankkeista. Maa-alue Porvoon puistokadun varrella on pääosin kaupungin omistuksessa.

Porvoon Länsirannalle laadittiin taideohjelma muodostamaan raamit alueen taiteen toteutukselle vuonna 2014 ja ohjelma päivitettiin vuonna 2022. Tämän jälkeen alueelle on toteutettu toistakymmentä taideteosta ja määrä kasvaa edelleen alueen rakentuessa. Hyvät kokemukset Länsirannan taideohjelman toteutuksesta kannustavat taiteen yhdistämiseen myös osaksi Porvoon puistokadun suunnittelua. Porvoalaiset ja matkailijat ovat pitäneet Länsirannan identiteetin voimistumista Taideohjelman toteutumisen tukemana onnistuneena. Myös taideohjelmaa toteuttaneet rakentajat ovat olleet taiteen hankintamenettelyyn ja toteutuneisiin hankintoihin tyytyväisiä.

Porvoon puistokadun taideohjelman laatiminen on toimenpide, joka täyttää myös Porvoon kulttuuriohjelmassa määritellyjä tavoitteita. Kaupunginhallitus hyväksyi Porvoon kulttuuriohjelman 20.6.2022 § 228. Kulttuuriohjelman kohdassa 2.2 todetaan taideohjelmien ja taiteen prosenttiperiaatteen sisällyttämisestä osaksi elinympäristöä.

Porvoon kaupunkisuunnittelu ja kulttuuripalvelut ovat yhteistyönä vuoden 2023 aikana laatineet Porvoon puistokadun taideohjelman. Työryhmään on kuulunut edustajia kaupunkisuunnittelusta, kulttuuripalveluista sekä edustajat Porvoon museosta ja Porvoon taiteilijaseurasta. Taideohjelman laadinnasta on vastannut kaupungin puitesopimuksen puitteissa Frei Zimmer Oy, joka toimii asiantuntijana taiteen, arkkitehtuurin ja rakennetun ympäristön yhdistämisessä.

Taideohjelmaa laadittaessa asiantuntijoita ja kuntalaisia osallistettiin prosessiin kevään ja kesän 2023 aikana asiantuntijaseminaarin, verkkokyselyn sekä info- ja keskustelutilaisuuden kautta.

Taideohjelma määrittelee taiteen tavoitteet, pääperiaatteet taiteen sijoittumiselle, teemat ja painopisteet. Lisäksi ohjelmassa nimetään taiteen toteutuksesta vastaavat toimijat ja heidän vastuunsa sekä tavat, joilla taiteenhankintaprosessi ja taiteilijavalinnat voidaan suorittaa.

Ohjelma määrittelee myös miten taidetta rahoitetaan ja hallinnoidaan. Porvoon puistokadulla ja Porvoon Länsirannalla taidevelvoite määräytyy rakennusoikeuden kerrosneliöiden mukaan. Porvoon puistokadulla taidevelvoite noudattaa Länsirannan käytäntöä ja on 22 euroa/ k-m². Summa on voimassa vuoteen 2028, jonka jälkeen määrää tarkistetaan viiden vuoden välein. Käytännössä tonttikaupan yhteydessä laskutetaan erillinen taideraha, jonka turvin taideohjelman toteuttaminen on mahdollista. Alueelle toteutuu tämänhetkisen arvion mukaan vähintään 80 000 k-m², jolloin taiderahaa tulee kertymään noin 1 750 000 - 2 000 000 euroa riippuen käsiteltävien hankkeiden määrästä. Raha jakautuu 75 % taideteoksiin, 10 % koordinointiin, kuratointiin ja tapahtumiin sekä 15% huoltoon ja ylläpitoon.

Taiderahan käyttöä valvoo ohjausryhmä, jonka muodostavat kaupunkisuunnittelupäällikkö, kulttuuripalvelupäällikkö ja edustaja taloushallinnosta. Ohjausryhmän tehtäviin kuuluu mm. päättää taiteenhankintaprosessin käynnistämisestä, nimetä taiteenhankintaryhmä ja valita koordinaattori hankkeelle. Ohjausryhmä raportoi ohjelman toteuttamisesta ja kertyneiden varojen käytöstä kaupunkikehityslautakunnalle ja kaupunginhallitukselle.

Liite

Porvoon puistokadun taideohjelma 2024

vs. Apulaiskaupunginjohtaja

Elinvoimalautakunta hyväksyy osaltaan Porvoon puistokadun taideohjelman ja päättää, että kulttuuripalvelut osallistuu päätösesityksen mukaisesti ohjausryhmän ja taidehankintaryhmän työskentelyyn.

Päätös

Elinvoimalautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä osaltaan Porvoon puistokadun taideohjelman ja päättää, että kulttuuripalvelut osallistuu päätösesityksen mukaisesti ohjausryhmän ja taidehankintaryhmän työskentelyyn.